

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 12. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849789920640/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

tilmålt et rundeligt otium til efterrationaliseringen af fortidens væsen og gjorde og ugjorte gerninger. Ingen anden har haft så rigelig tid til at affarte og udarbejde sit eget levned i en retrospektiv sammenhæng. Hun forbrugte mere end 30 år til opbyggelsen af livsromanens opbyggelighed. Fru Heiberg i rollen som fru Heiberg.

Det var fru Heibergs vilje, at erindringerne først skulle publiceres efter hendes død. Derved unddrog hun sin egen person polemikkens smudsighed og forlænte bogen med en ekstra dimension af uigenkaldelighed. Hun sørgede for, at skrifter fik testamentarisk præg. – Meget passende udsendtes værket førstestpart den 14. december 1891, hundredeårsdagen for Johan Ludvig Heibergs fødsel.

Oprindelig skulle *Et liv, genoplevet i erindringen* (det vides ikke, om titlens ordlyd er fru Heibergs egen) have været indledt med nogle linjer, som forfatterinden vistnok førte i pennen den 17. februar 1855, altså endnu mens Heiberg døjede med at være chef for Det kongelige Teater:

»Ikke i den tanke at skrive mit levnetsløb til interesse for andre, men for at adspredde mit sind fra en stille og nagende smerte og derved drage mine tanker bort fra denne, begynder jeg i denne aften at nedskrive mit livs erindringer, idet jeg håber ved at gå tilbage i den forbigangne tid da at glemme den nærværende.«

Det lille hjerteruk kvaltes imidlertid, idet det efterhånden viste sig, at lønkammer-betroelserne ikke kun skulle høres af månen, og vemoden markeredes siden hen mindre privat, tilsyneladende, men lige så personligt, i den version vi kender nu: gennem indledningslinjerne til ægtefællen Heibergs alderdomsdigt: »De samle sig, lig underfulde drømme...«

Med samme styrkegrad som H. C. Andersen, men med beskednere artistisk kunnen, til gengæld også uden hans klynken, har hun sigtet på offentlighed og eftermæle, når hun tog fat om pennekraften, og har næppe gjort sig illusioner om at overleveres til en eftertid i almanak-novellens form, skønt hun snurrigt nok forsøger at tumle sine dæmonier sammen til en slags idealbillede al ligevel. Men fra teatrets praksis, endnu inden de mere realistiske kunstretninger spredte deres odeur ud over scenerummet, var hun vænnet til, at man idealiserede en figur, selv om man med flid